

ΜΕΤΑΞΕΤΑΣΤΕΑ Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

✘ Μειωμένες κατά 33.000 τόνους ήταν κατά το 2011 οι ποσότητες των υλικών που συγκεντρώθηκαν και ανακυκλώθηκαν μέσα από το σύστημα των μπλε κάδων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης, κατά το 2011 από το σύνολο των δραστηριοτήτων της ανακυκλώθηκαν 478.000 τόνοι, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι ποσότητες από τα Βιομηχανικά και Εμπορικά Απόβλητα Συσκευασίας – ΒΕΑΣ που πιστοποιούνται καθώς και οι ποσότητες του χαρτιού εντύπων που ανακτάται.

Αντίστοιχα κατά το έτος 2010 οι ποσότητες που ανακυκλώθηκαν μέσω των μπλε κάδων ανήλθαν σε 511.000 τόνους και συγκεκριμένα 415.904 τόνοι απόβλητα συσκευασίας, Βιομηχανικά και Εμπορικά Απόβλητα Συσκευασίας και 95.000 τόνοι χαρτιού εντύπων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΕΑΑ, η μείωση των ποσοτήτων που ανακυκλώθηκαν σημειώθηκε παρά το γεγονός ότι υπήρξε επέκταση του συστήματος. Συγκεκριμένα κατά 15.000 αυξήθηκαν οι μπλε κάδοι το 2011 σε σχέση με το 2010, το σύστημα παράλληλα επεκτάθηκε σε 22 νησιά με αποτέλεσμα 350 χιλιάδες μόνιμοι κάτοικοι, αλλά και οι επισκέπτες των εν λόγω νησιών, να εξυπηρετούνται από το σύστημα των μπλε κάδων, ενώ αντίστοιχα κατά 3% αυξήθηκε και ο αριθμός των συμβεβλημένων με το Σύστημα επιχειρήσεων συγκριτικά με το 2010.

Τα κακά μαντάτα για την ανακύκλωση στη χώρα μας έρχονται και μετά την ανάκληση της άδειας στις 17 Απριλίου από τον Εθνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ) του Συστήματος της «Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης», με τα λεγόμενα «σπιτάκια της ανακύκλωσης», αφού, σύμφωνα με το σκεπτικό της απόφασης, μεταξύ άλλων έδωσε προς τον ΕΟΑΝ «κατ' εξακολούθηση ψευδείς πληροφορίες και αναφορές για την ποσοτική απόδοση ανακύκλωσης της εφαρμοζόμενης από αυτό μεθόδου εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων συσκευασιών (Κέντρα Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης ΚΑΑ)».

Τις πταίει;

Σύμφωνα με τον Γιάννη Ραζή, γενικό διευθυντή της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ), το γεγονός ότι για πρώτη φορά έπειτα από 8 συναπτά έτη συνεχούς αύξησης παρατηρήθηκε μείωση στο ποσοστό των ανακτώμενων υλικών οφείλεται στην οικονομική κρίση. Όπως ανέφερε μιλώντας στο «Πράσινο Ποντίκι»: «Η παρατεταμένη οικονομική ύφεση επέφερε, μεταξύ άλλων, σημαντική μείωση της κατανάλωσης των προϊόντων σε σύγκριση με το 2010, επηρεάζοντας αντίστοιχα και την πορεία της ανακύκλωσης των συσκευασιών στη χώρα μας».

Συγκεκριμένα ο κ. Ραζής θεωρεί ότι οι βασικές αιτίες για τη μείωση των ποσοτήτων που ανακυκλώθηκαν είναι η μείωση κατά 7% της κατανάλωσης και συνεπώς των αποβλήτων συσκευασίας, η μείωση κατά 12% της κυκλοφορίας των βασικών εντύπων, τα αυξημένα φαινόμενα αφαίρεσης υλικών από τους μπλε κάδους από γυρολόγους, ρακοσυλλέκτες, οικονομικούς μετανάστες κ.λπ., καθώς και η δυσμενής επίδραση της οικονομικής κρίσης στους δημοτικούς μηχανισμούς συλλογής των απορριμμάτων και ανακύκλωσης των ΟΤΑ, με αποτέλεσμα τη μείωση των δρομολογίων συλλογής.

Η επίκληση πάντως της οικονομικής κρίσης και της μείωσης τόσο της κυκλοφορίας των εντύπων όσο και των συσκευασιών που παρήχθησαν, θα ευσταθούσε μόνον στην ιδανική περίπτωση που ανακυκλωνόταν το σύνολο των απορριμμάτων από συσκευασίες και χαρτί, οπότε τότε, πράγματι, η μείωση της παραγωγής θα οδηγούσε και στη μείωση της ανακύκλωσης. Στην περίπτωσή μας, όμως, δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο, ούτε στα πιο τρελά όνειρα...

Αντίθετα άμεσα συνδεδεμένο με την οικονομική κρίση είναι το όλο και αυξανόμενο «πλιάτσικο» που γίνεται στους μπλε κάδους από ανθρώπους – Έλληνες και μετανάστες –, που ευρισκόμενοι αντιμέτωποι με την απόλυτη ένδεια έχουν γίνει ρακοσυλλέκτες. Και αυτό το «πλιάτσικο» πράγματι επηρεάζει τις ποσότητες των υλικών που οδεύουν προς εγγυημένη ανακύκλωση.

Εν ολίγοις τις ευθύνες για το γεγονός ότι έχουμε μείνει

μετεξεταστέοι στην ανακύκλωση τις μοιράζονται πολιτεία και πολίτες. Η πολιτεία γιατί δεν μπορεί να αντιδράσει και να διορθώσει την πολιτική της και οι πολίτες γιατί σε μεγάλο ποσοστό σφυρίζουν ακόμα αδιάφορα...

«Πλιάτσικο» στους κάδους

Καθημερινά και όλες τις ώρες της ημέρας η εικόνα των ρακοσυλλεκτών που μπαίνουν στους μπλε κάδους και αφαιρούν τα πιο οικονομικά αποδοτικά υλικά για να μπορέσουν να επιβιώσουν είναι περισσότερο από οικεία.

Τα ποσοστά που «ανακτώνται» από τους ρακοσυλλέκτες δεν μπορούν να υπολογιστούν, οπότε δεν μπορούν να καταγραφούν στα επίσημα στοιχεία των υλικών που ανακυκλώνονται.

Ένα άλλο μεγάλο ζήτημα είναι ότι τα υλικά αυτά, και κυρίως οι συσκευές, δεν ανακυκλώνονται με σωστό τρόπο, αφού βέβαια δεν μπορεί να έχει κανείς απαίτηση από έναν άνθρωπο που καθημερινά «βουτάει» μέσα στα σκουπίδια για να ζήσει να έχει περιβαλλοντική αντίληψη.

Από τα υλικά που συγκεντρώνουν οι ρακοσυλλέκτες είναι επίσης άγνωστο ποια ανακυκλώνονται και ποια ως μη οικονομικά αποδοτικά πετάγονται στα σκουπίδια ή ακόμα και σε παράνομες χωματερές.

Ρωτήσαμε τον κ. Γιάννη Ραζή εάν στις σκέψεις της ΕΕΑΑ είναι η αλλαγή του τύπου των μπλε κάδων προκειμένου να είναι δύσκολη η αφαίρεση των υλικών. Όπως μας επισήμανε, «τεχνική λύση, π.χ. με κάδους κλειστού τύπου, έχει δοκιμαστεί από την ΕΕΑΑ με ανεπιτυχή αποτελέσματα που έχουν να κάνουν κυρίως με την κάθετη μείωση των συλλεγόμενων ποσοτήτων που παρατηρείται (είναι δυσχερής η χρήση τους από τον πολίτη). Ειδικά δε για το θέμα των γυρολόγων είναι αμφίβολο εάν η λύση αυτή θα εμπόδιζε πραγματικά την αφαίρεση υλικών ή θα παρατηρούσαμε καταστροφές στους μηχανισμούς κλειδώματος και εν τέλει στους κάδους».

Το θέμα, βέβαια, δεδομένης της οικονομικής κρίσης, έχει και κοινωνικές διαστάσεις, γι' αυτό και η ΕΕΑΑ, όπως μας είτε ο κ.

Ραζής, θεωρεί ότι η αντιμετώπισή του ανήκει κυρίως στις αρμόδιες αρχές και τους ΟΤΑ. Και αυτό που θεωρεί ως επιτακτική ανάγκη είναι «να διερευνηθεί από τις αρμόδιες αρχές εάν η διαδρομή και εμπορία αυτών των υλικών συνάδει με σύννομη και περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση και να ληφθούν τα ανάλογα μέτρα».

Επισημαίνεται ότι από το ΥΠΕΚΑ εξετάζονται προτάσεις για την ένταξη των ρακοσυλλεκτών σε ένα οργανωμένο δημόσιο σύστημα ανακύκλωσης, που θα αντιμετωπίζει την παρανομία και την περιβαλλοντική υποβάθμιση, και δρομολογείται πιλοτικό πρόγραμμα για τη δημιουργία ενός «Πράσινου Σημείου» στο οποίο θα συγκεντρώνονται έναντι αμοιβής καλώδια με χαλκό από τους ρακοσυλλέκτες.

Πηγή/φωτό: Το Ποντίκι